

egy konzorcium tulajdona volt. 1894-ben lebontották. Az új színházat egy részvénytársaság emelte, melyben legnagyobb összeggel (tízezer forint) Nyiregyháza városa járt elől. A részvénytársaság megszervezését Somogyi Gyula nyiregyházi kir. közjegyző indította meg 1892-ben s két év múlva, 1894. febr. 6-án, Dobó Sándor tartotta meg benne az első előadást. Az első szereplők Lomniczy Béla, Dobó Sándor, id. Némethi János, Mihályffy Juliska, Kresz Irma, Szigethy Lujza, Boronkay, Hegyessy, Szentmiklóssy stb. voltak.

A város ettől kezdve évről-évre nagyobb figyelemben részesítette a kőfalak közé jutott színészetet. A színigazgató részére az első segélyt (200 frt készpénz és 10 öl tűzifa) a város 1896-ban nyújtotta, míg 1898-ban végre birtokába vette a színházat 25.000 forintért. Az első bérlő Komjáthy János napi 2 forint bérért kapta meg a színházat. 1894-ben nemcsak Dobó Sándor tartott előadásokat az új színházban, hanem Tiszay Dezső, Bokody Antal. (Az ő társulata játszott először villanyvilágítás mellett). 1896-ban Geduly Henrik (ma evang. püspök), Haas Mór és Somogyi Gyula felhívására megalakult a Színpártoló Egyesület. Az itt működő igazgatók sorrendben ezek voltak: 1896: Csóka Sándor, Ágh Aladár és Beranek Mihály, 1897: Komjáthy János (Debrecen), 1897: Deák Péter (Óbuda), 1898: Tiszay Dezső, Halmay Imre, 1899., 1900., 1901: Komjáthy János, 1902., 1903., 1904., 1905: Makó Lajos, 1906-tól 1913-ig: Zilahy Gyula (Debrecen) és Irmay Béla. 1914: Márffy Károly, Hidassy Kálmán, 1915., 1916., 1917: dr. Patek Béla, 1918., 1919., 1920: Kiss Árpád, 1920, 1921: Bethlen-Bruckner László, 1921, 1922: Neményi László, 1922., 1923., 1924., 1925: Heltai Hugó, 1925., 1926., 1927., 1928., 1929., 1930: Gulyás Menyhért. Rövidebb időközökben Alapi Nándor. Az itt felsorolt színigazgatók idejében szintén az évek sorrendjében a következő nagynevű színészek léptek fel vendégként: Blaha Lujza, Prielle Cornélia, Pálmay Ilka, Ujházi Ede, Jászai Mari, Márkus Emilia, Hegyesi Mari, Rózsa Lili, Ivánfi Jenő, Gál Gyula, Thury Elemér és felesége Csige Böske, Vendrey Ferenc, Vi-

rányi Sándor, Sik Rezső, Kormos Ilonka, Dalnoky Viktor, Kőszeghy Teréz, Szende Ferenc, Beregi Oszkár, Tanay Frigyes, Rózsahegy Kálmán, M. Szóyer Ilona, Király Ernő, Csontos Gyula, Halmay Vilmos, Bajor Gizi, Darvas Lili, Halmay Tibor, Fedák Sári, Somogyi Nusi, Kiss Ferenc, Tamás Benő és Jaczkó Cia többször fel léptek vendégként. Azok a művészek és művésznők, akiket valamely családi kapcsolatok Nyiregyházához fűzött: Nagy Sándor, Bihary László, Zemplényi Zoltán, Vajda Ilona, Hudák Juci és Hvaszta Jolán.

Ha a színigazgatók a közönség közönyét felpanaszolták, a közönség köréből az volt a válasz, hogy a társulatok olyan rövid ideig időztek a városban, hogy nem volt elég az idő: megszeretni a kiválókat. Van is ebben valami, ámde az is igaz, hogy a hónapokra terjedő itt-tartózkodás az évenkénti visszatérés mégis kedveneket teremtett, akik nagyjában a következők: mátol visszafelé: Gulyás Menyhért, Takács Rózsi, Koronkay Rózsi, Turcsi Jolán, G. Székely René, Pattantyus Mihály, Várady László, Zemplényi Zoltán, Polgár Gyula, Daniss Győző, Kabos László, Márkus Lajos, Medgyessy Juci, Horányi Vali, Bihary László, Havassy Mimi, Koppány Erzsi, Nagy Anci, Cseresnyés Erzsi, Medgyessy Erzsi és József, Nagy Sándor, Teleki Ilona, Borbély Lili, T. Simkó Gizi, Horváth Kálmán, Szigeti Irén, Nagy Aranka, Dörgei Jolán, Viola Margit, Gömöry László, Bihary Böske, Hidassy Kálmán, Radó Nelly, Zilahy Gyula, Vajda Ilonka, Falussy István, Gazdy Aranka, Kardoss Géza, Ligeti Lajos, Báthory Mária, Huzella Irén, Gyöngyi Izsó, Hahnel Aranka, Kemény Lajos, Komlóssy Emma, Harkányi Gizella, Zsigmondy Anna, Ternyei Alajos, Singhoff Vilma, Fóthy Frida, Jászay Olga, Almássy Lóla, Deésy Alfréd, Perczel nővérek, Sebestyén Géza, Palágyi Lajos, Mészáros Margit, Klenovics György, Jeszenszky Csáder Irén, Aldor Juliska, Tanay Frigyes, Rubosné Serfőzy Zseni, Szacsavay (Székely) Sándor, Rózsahegy Kálmán, Margó Zelma, Tapolczai Dezső, Szigeti Lujza, Pálffy Nina, Rajz Ödön, Koronkay Ilona és Róza, Rakodczay Pál, Réthy Laura, Somló Sán-